

Actes de les
**V Jornades
d'Estudis
Locals de Felanitx**

7 i 8 de febrer de 2020
Saló d'Actes de la Casa de Cultura de Felanitx

Coordinació i edició
Miquel Àngel Vicens i Siquier

Consulta *on line*
www.amicsclosos.cat/5jornades

EDICIONS AMICS DELS CLOSOS

Dipòsit Legal
PM 971-2020

Imprès en **Edicions Talaiots**, novembre 2020

El llibre que teniu a les mans és el fruit de l'esforç i la dedicació que els autors han plasmat en el seu treball. A tots ells i a aquelles persones i institucions que han contribuït a la realització i l'edició de les actes de les V Jornades d'Estudis Locals de Felanitx, moltes gràcies.

Enguany (el 2020) serà recordat per l'impacte de la pandèmia de la Covid19, poc ens pensàvem quan organitzarem la cinquena edició de les Jornades d'Estudis Locals, de manera conjunta entre el Centre Cultural - Ajuntament de Felanitx i l'associació d'Amics dels Closos de Can Gaià, tot el que ens ha succeït. Els seus efectes també s'han fet notar a algunes de les propostes que es presentaren dins les V Jornades a principis de febrer, impedit que es poguessin encarar o acabar de la forma prevista o fins hi tot havent de renunciar a presentar-les, finalment. Així mateix, en alguns dels treballs els manca una adequada revisió final dels autors. Si s'observen errades, imprecisions o incongruències en demanem per endavant disculpes.

Els Amics dels Closos hem hagut de cancel·lar o repensar les nostres activitats, de fet ha sigut un any amb poques activitats, i les que hem pogut realitzar a partir del març han estat en format reduït i amb suport de les xarxes social. De tota manera el nostre compromís a favor del coneixement, tant en l'àmbit local com en el més general o especialitzat, no ha defallit. Aquest llibre és un clar exemple, així com la col·laboració en la *Reunió Científica d'Arqueomalacologia de la Península Ibèrica* celebrada a Ciutat el mes de novembre del 2019 i que les seves actes s'estan enllestint per publicar-les, si tot va bé, a principis del 2021. Així mateix, ben prest començarem a preparar la realització de les VI Jornades d'Estudis Locals per a principis del 2023, des de aquí volem fer una crida a la seva participació. En cada edició descobrim nous aspectes de la nostra història i de la nostra societat, que ens encoratgen a seguir treballant per a la seva difusió.

Miquel Àngel Vicens i Siquier

President de l'Associació dels Amics dels Closos de Can Gaià

El mes de febrer de 2020 es varen celebrar les V Jornades d'Estudis Locals a Felanitx. Unes jornades que normalment se duen a terme cada 3 anys al nostre municipi i que organitzen de forma conjunta els Amics dels Closos de Can Gaià i el Centre Cultural de Felanitx. Varen tenir sort, un mes més tard ens confinaven per mor de la covid-19, la pandèmia del segle XXI, haurien d'haver esperat però no va ser així.

Va ser un cap de setmana on es dugueren a terme diferents xerrades, un recorregut per la història en diferents àmbits i que s'han succeït o tenen relació amb el nostre municipi. Els Amics dels closos fan una gran feina i donen l'oportunitat de mostrar el que fan al seu dia a dia a tota la gent que dediquen el seu temps bé sigui d'investigació, educació, cultura, art, història o tradicions. Els anim a que continuïn amb aquesta tasca perquè enriqueixen la ciutadania amb la seva saviesa i visió.

Jaume Monserrat Vaquer
Batle de Felanitx

LA REFORMA INTERIOR DE FELANITX. UNA PART DEL PROJECTE URBANÍSTIC DISSENYAT PER FRANCESC ROCA I SIMÓ

Maria Mesquida Artigues

MESQUIDA, M. (2020). La reforma interior de Felanitx. Una part del projecte urbanístic dissenyat per Francesc Roca i Simó. *V Jornades d'Estudis Locals de Felanitx*: 145-156

INTRODUCCIÓ

En el transcurs de la meua tasca com a responsable de gestió de la Col·lecció Museogràfica Fundació Cosme Bauçà, vaig saber de l'existència d'un grapat de plànols que em van semblar molt interessants, i vaig considerar que el marc de les Jornades d'Estudis Locals era un entorn adequat per a compartir els resultats de la meua investigació. Els plànols s'agrupen baix el títol: *Proyecto de reforma interior de Felanitx* i, des del primer moment, em va cridar l'atenció ja que desconeixia que s'hagués projectat una reforma urbanística a gran escala al centre de la vila. Vaig posar fil a l'agulla amb l'objectiu d'esbrinar d'on va sorgir aquesta iniciativa i també de conèixer totes les qüestions que l'envolten. He d'esmentar que em vaig sorprendre ja que com veurem en els següents apartats no es tractà d'un fet casual; sinó que aquesta idea va lligada a una acció molt concreta. El fruit de la recerca és aquest article, que es divideix en tres parts. La primera parla del context en el que es gestà el conjunt de plànols, la segona està dedicada a la figura del seu artífex i, en la tercera, es comenta detalladament l'esmentat projecte de reforma interior.

Abans d'entrar en matèria, s'explicarà breument la metodologia de treball que m'ha ajudat a conformar el present article. El punt d'inici fou un exhaustiu examen organolèptic del material trobat, que es va completar posteriorment amb la consulta de documentació de diversa índole. Pel que fa a l'aspecte documental, cal aclarir que en aquest estat de la qüestió només hi apareixeran aquelles fonts que ens han aportat informació relacionada amb el que es treballa. En primer lloc, es van consultar llibres sobre la història i el

patrimoni de Felanitx. Cal destacar *El patrimoni històric de Felanitx. Itineraris per la ciutat* (2001), publicació de caràcter didàctic realitzada pels professors del departament de ciències socials de l'IES Felanitx. El llibre, tot i tenir aquest punt de vista pedagògic, presenta un apartat que explica l'evolució urbana de Felanitx; i és en aquest apartat on anomena que hi havia planificada una reforma urbanística al casc antic que finalment quedà paralitzada. Per altra banda trobem *Noticiari de Felanitx VII (1926-1933)* (2009) i *Història de Felanitx IV. Els anys de la II República i la Guerra Civil* (2014), ambdues de Ramon Rosselló. Aquestes publicacions resumeixen, a mode de dietaris, els fets més rellevants que han succeït a Felanitx des del segle XIII fins als nostres dies. En el nostre cas, ens han aportat una quantitat d'informació considerable en relació al context en que es gestà la proposta, al procés per a materialitzar-la, etc.

En segon lloc, s'ha consultat documentació de caire administratiu com és la *Memòria del Pla Especial de protecció del Conjunt Històric de Felanitx* (s.d.) que, en el seu apartat introductori, també explica l'evolució urbana de l'entorn a protegir (el centre de la vila) i, quan parla de les diverses reformes urbanístiques que pretenia fer l'Ajuntament als anys 30, es refereix al projecte de reforma interior com a una (...) *ampliació de la Plaça Constitució*. A més, explica que a finals del segle XIX Pere d'Alcàntera Penya ja feu un projecte per a ampliar aquesta mateixa plaça que tampoc es va dur a terme. En tercer lloc, material hemerogràfic d'àmbit local: *El Felanigense* (entre 1931 i 1936) i *Maculí* (entre 1933 i 1935). S'ha parat especial atenció a les seccions que recullen tot el contingut que es genera des de l'Ajuntament, però sobretot a les actes de les plenàries que ens han permès ampliar la informació trobada a les publicacions esmentades anteriorment. I, en darrer lloc documentació arxivística custodiada a l'Arxiu Municipal de Felanitx, com són els llibres d'actes i la secció de correspondència.

CONTEXT

Dins els darrers mesos de l'any 1931 el Batle de Felanitx, Pere Oliver Domenge, posà de manifest la conveniència de traslladar la venda pública de carn i peix, que es feia a les voltes de l'Ajuntament, a un altre lloc (Rosselló, 2009). La principal causa que el portà a suggerir aquest canvi fou la manca d'higiene que suposava realitzar el mercat en aquest emplaçament. En un primer moment, degut a la precarietat econòmica del Consistori, s'adoptà una solució de caràcter provisional: instal·lar el mercat a l'edifici municipal del carrer Pizà (on hi ha la Biblioteca Municipal), per tal de deixar lliure el pòrtic de la Sala (*El Felanigense*, 12 setembre de 1931). Al novembre d'aquest mateix any, el regidor Rafel Estades expressà la necessitat de solucionar de manera definitiva aquest problema. El camí a seguir fou ben clar: iniciar el procés per a la construcció d'un edifici destinat a acollir el mercat setmanal que es feia a Felanitx. Dies després la proposta va ser traslladada a la Comissió de Projectes de l'Ajuntament per a que es procedís al seu estudi i es dictaminés així la seva viabilitat (*El Felanigense*, 7 novembre de 1931). La dita comissió emeté una resposta favorable a la proposta presentada i, tot seguit, es redactaren les bases que regirien el concurs de plànols i projectes. Per la seva banda, el Consistori va acordar que l'emplaçament del nou mercat seria al costat esquerre de la Sala, allà on s'hi ubicava l'antic hospital (*El Felanigense*, 14 novembre de 1931).

Algunes setmanes més tard, quan es dugué a terme la lectura de les bases del concurs, a l'Ajuntament arribà la notícia de que Antoni Rigo (regidor del partit conservador) tenia un projecte signat per Francesc Roca i Simó i, que el mateix arquitecte l'havia autoritzat a entregar-lo a l'Ajuntament. No obstant, per causes que es desconeixen el projecte fou entregat a Palma i, degut a aquest factor, acordaren amb Francesc Roca que el més adient era que ell mateix es personés a Felanitx i així podria exposar-lo directament al Consistori (*Felanigense*, 28 novembre de 19313). Amb això, l'Ajuntament renuncià al concurs i, finalment, la presentació del projecte a les entitats locals es va dur a terme dia 5 de maig de 1932 i comprenia (...) *el proyecto del mercado y unos vastos planos de urbanización que comprende las manzanas situadas enfrente de la Casa Consistorial hasta la calle de la Fuente, hoy Nuño Sans (...)* (*Maculí*, 1 febrer de 1935: 1). Roca llegí la memòria i explicà que la idea que vertebrava la intervenció que ell proposava era la d'aconseguir que l'edifici del nou mercat quedés, estilísticament parlant, en consonància amb l'edifici consistorial. Per tant, s'intentaria no fer una arquitectura extremadament modernista (*Felanigense*, 7 maig de 1932). La proposta fou admesa com a avantprojecte per unanimitat dia 17 de desembre d'aquest mateix any, ja que es veié com a una actuació que (...) *dejaría el centro de nuestra población con el aspecto de una modernísima ciudad* (*Maculí*, 1 febrer de 1935: 1).

La pròxima passa consistí en trametre la documentació a la Comissió Provincial de Sanitat (*Felanigense*, 31 desembre de 1932); encara que l'aprovació definitiva per part d'aquesta comissió no es feu efectiva fins dia 23 de gener de 1933 (*Felanigense*, 11 febrer de 1933). Els honoraris que rebé l'arquitecte per a la confecció dels plànols i la redacció de tota la documentació necessària foren 9.500 pessetes; 5.000 per al projecte de reforma interior i 4.500 per l'edifici del mercat municipal (AMF). Com sabem, i podem observar cada vegada que passem pel mercat i els seus voltants, només es realitzà la primera fase del projecte: la construcció de l'edifici del mercat municipal, que era el motiu central d'aquesta intervenció de gran envergadura, sobretot a nivell urbanístic i constructiu (vegeu figures 1-6). La segona fase del projecte, la reforma interior que tot seguit analitzarem, podem entendre que responia més a una qüestió estètica, d'embellir l'emplaçament del conjunt arquitectònic que formen l'Ajuntament i el Mercat Municipal. Aquesta darrera fase no s'arribà a executar, entre d'altres factors, degut a l'esclat de la Guerra Civil dies abans de l'acte d'inauguració de l'edifici del mercat.

L'ARQUITECTE. FRANCESC ROCA I SIMÓ

Francesc Roca i Simó (Palma, 1874-1940) realitzà els estudis d'arquitectura a l'Escola Superior d'Arquitectura de Madrid on va obtenir el títol al 1906. La seva trajectòria professional s'inicià a Palma, al 1907, amb una sèrie d'encàrrecs d'àmbit privat: casals de la burgesia mallorquina. L'estil que predominarà en aquestes construccions és el modernista amb un acostament a formes secessionistes i de *l'art nouveau*. Com a exemples podem citar Casa Roca (1907), Casa Segura (1908) o Can Casasayas (1908-1910) (vegeu figura 8A) i la Pensión Menorquina (1909-1911) (Seguí, 1990).

Al 1908, essent Arquitecte Provincial, realitzà encàrrecs d'àmbit públic tot proposant solucions de caràcter eclecticista que s'adaptessin al gust tradicional dels promotors; com són per exemple el projecte inicial del Quarter de Cavalleria d'Inca (1907-1908) i el

Manicomi Provincial de Palma (1909), que no es realitzà degut a la precària situació econòmica de la Diputació Provincial. Un any després (1909) es traslladà a l'Argentina on hi va residir fins al 1915. Durant la seva estada dugué a terme alguns projectes d'estil modernista a les ciutats de Rosario i Buenos Aires. Podem destacar el Palacio Cabanellas (c.1914) i l'Asociación Española de Socorros Mútuos (1913-1914) a Rosario (vegeu figura 8B) i el Banco de Castilla (1913) a Buenos Aires (Seguí, 1990).

A la seva tornada a Mallorca es produí un canvi en els seus treballs arquitectònics; deixà de banda el corrent modernista i començà a decantar-se pels estils històrics, principalment hispànics. És el cas del Col·legi Notarial de Palma (1916) (vegeu figura 9), el Convent de les Germanes de Sant Vicenç de Paul al barri palmès de la Vileta (1923) o, entre d'altres, la sucursal del «Banco de Crédito Balear» a Manacor (finalitzat al 1926). Al 1924 anà a Madrid per exercir el càrrec d'Arquitecte del Ministeri d'Hisenda i Diòcesi i, dos anys després tingué un càrrec similar a Sòria. No obstant, malgrat el canvi de residència seguí realitzant encàrrecs a Mallorca de manera esporàdica. Un d'aquests encàrrecs, a part del projecte que s'estudia en aquestes línies, és el portal del Cementiri Municipal de Felanitx (1930) que té influències del secessionisme vienès en la part decorativa i de l'art decò en la part estructural, especialment el remat superior (vegeu figura 10A).

En la darrera etapa de la seva trajectòria (1936-1940) derivà els seus treballs cap una arquitectura de caràcter triomfalista. A tall d'exemple podem citar l'edifici del Govern Civil de Palma (1936-1940) i, el no exempt de polèmica, Monument al Creuer Balears (1939) (Seguí, 1990) (vegeu figura 10B).

EL PROJECTE DE REFORMA INTERIOR

La causa que motivà el projecte de reforma interior fou la voluntat de l'arquitecte de construir una gran plaça davant la Casa Consistorial per tal de posar en valor el conjunt arquitectònic que aquest edifici forma amb el nou mercat municipal. D'aquesta manera, s'ampliava el camp de visió del conjunt, possibilitant que el passejant pugui apreciar millor la magnificència dels dos edificis (vegeu figures 11-14).

La idea de Francesc Roca suposava una intervenció molt agosarada a nivell urbanístic, ja que implicava tomar totes les cases i suprimir l'entramat de carrers tortuosos i estrets – herència de l'època medieval-, per tal de deixar un terreny “ex-novo” on començar-hi a treballar. La zona afectada era la que es situava dins el següent perímetre: Plaça de la Constitució, carrer des castellet, carrer den March (actual carrer Pare Catany) i carrer de la fuente (actual carrer Nuno Sanç). A grans trets, el nou planejament urbà d'aquesta àrea quedaria de la següent manera. A davant l'Ajuntament, la plaça de grans dimensions amb una zona central enjardinada que precedeix als quatre mòduls arquitectònics, que originen una nova estructura urbana formada per dues vies principals (una vertical i una horitzontal). Els quatre edificis projectats tenen una cantonada de la part interior acabada en xamfrà, que es pot considerar un recurs per enllaçar les dites construccions amb les dues places que marquen el conjunt; la que es situa a davant la Sala i una de menors dimensions al costat oposat. Aquesta placeta dona lloc a dues escales que baixen fins al carrer de la fuente (ara Nuno Sanç), per tal de solucionar el fort desnivell del terreny i

comunicar un dels punts neuràlgics de Felanitx amb la resta de centre històric (l'església parroquial, la font de Santa Margalida...). Amb tot, cal esmentar que allò que es conserva de l'entramat urbà original són, per una banda, les escales del carrer des castellet i del carrer den March (ara Pare Catany), que queden adossades a la façana posterior dels dos mòduls orientats al carrer de la fuente. I, per altra banda la longitud d'aquests dos carrers.

A continuació, passarem a descriure detalladament les diferents parts que integren l'esmentat projecte. En primer lloc, i com ja hem dit anteriorment, consta de quatre mòduls arquitectònicament idèntics, exceptuant les dimensions: els dos més propers a l'edifici consistorial són de menor longitud. A primer cop d'ull, i seguint amb el propòsit de Francesc Roca pel que fa a la vessant estètica de tot el conjunt, cal remarcar la sintonia d'aquestes edificacions amb l'Ajuntament i el nou mercat. Aquest fet s'observa sobretot a la part inferior porticada, que combina arcs ansapaners (a la part central) i de mig punt (als extrems), i també a les teulades amb un lleuger voladís i els extrems acabats en xamfrà. Malgrat la presència del pòrtic, podem considerar que l'esquema compositiu d'aquestes edificacions és el de l'arquitectura senyorial mallorquina de caire tradicional dels segles XVIII i XIX: planta baixa (zona porticada), planta noble, segon pis i porxo.

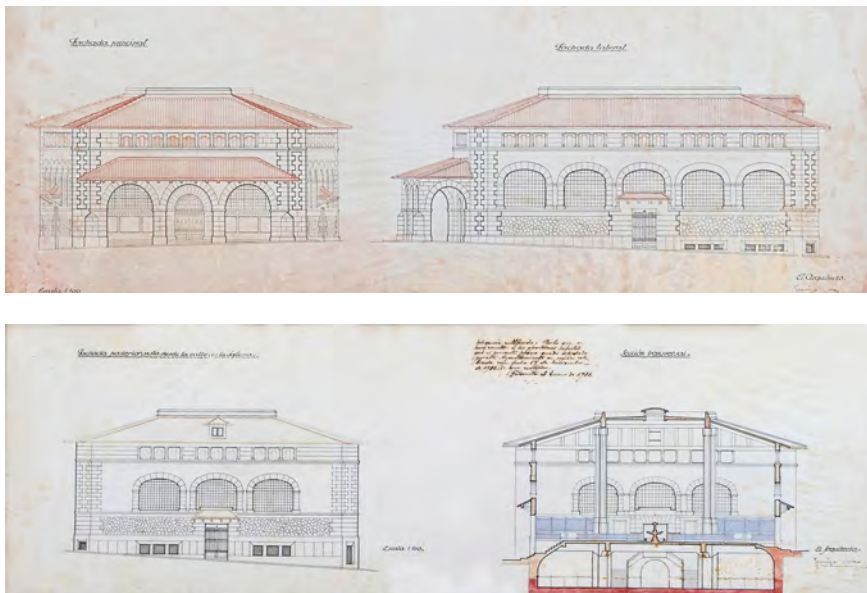
A nivell decoratiu, podem dir que és una arquitectura més bé austera, i que l'arquitecte ha utilitzat els mateixos elements arquitectònics per a dotar la façana de ritme compositiu, a través de la repetició d'aquests elements; fet que li ha permès prescindir de l'aplicació directa de decoracions. El principal element a remarcar són les finestres. En trobem de tres tipus: rectangulars (utilitzades a la planta noble), quadrades (utilitzades al segon pis i a la planta noble dels mòduls de menors dimensions) i d'arc de mig punt individuals o en grup de tres (utilitzades únicament a la planta noble dels mòduls més propers al carrer de la fuente). Pel que fa a les finestres de la planta noble, en la seva major mesura, presenten una balconada de pedra. Per la seva banda, el porxo està compost per una filada de petits pilars octogonals entre els quals s'hi obrin finestres. Finalment, podem dir que també s'ha parat atenció als acabats dels edificis ja que les cantonades presenten un revestiment d'aparell regular.

En segon lloc, parlarem de la majestuosa escala d'accés a la via porticada, que ens condueix cap a la gran plaça situada davant la Sala. Consta de dos accessos –a esquerra i a dreta- i de dues escales secundàries –també a esquerra i a dreta-, que ens porten als carrers que delimiten tot el conjunt (Castellet i March). Cal esmentar que la part frontal de l'escala segueix el mateix patró que els pòrtics dels mòduls arquitectònics: combinació d'arcs ansapaners i de mig punt. En tercer lloc, comentarem la part de les zones verdes, encara que tinguin una presència de caire testimonial. Tot just en haver pujat l'escala trobem una placeta amb un brollador d'aigua de planta circular. Per la seva banda, la gran plaça ubicada al costat oposat també presenta un brollador d'aigua, de majors dimensions que l'esmentat anteriorment, rodejat de quatre jardineres amb diversos tipus de vegetació: arbusts i arbres com són el salze i el xiprer. Per altra banda, cal destacar la profusió decorativa dels dos brolladors si tenim en conte l'escassa ornamentació de la part arquitectònica.

CONSIDERACIONS FINALS

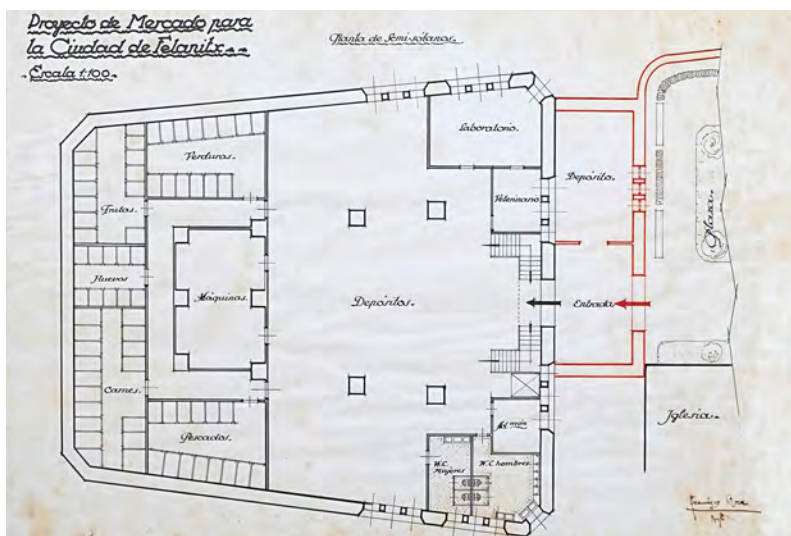
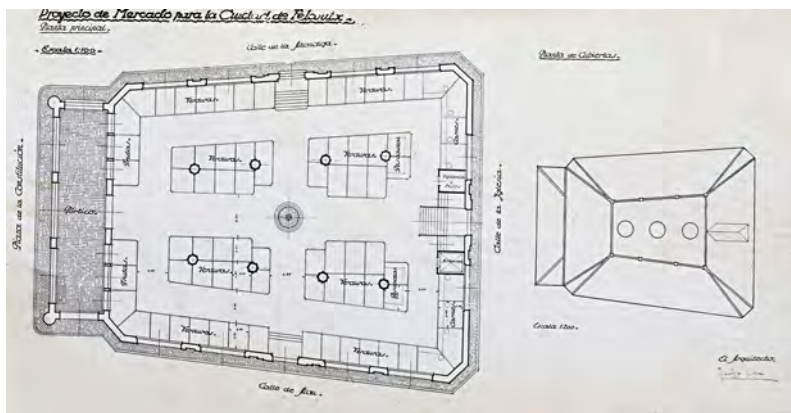
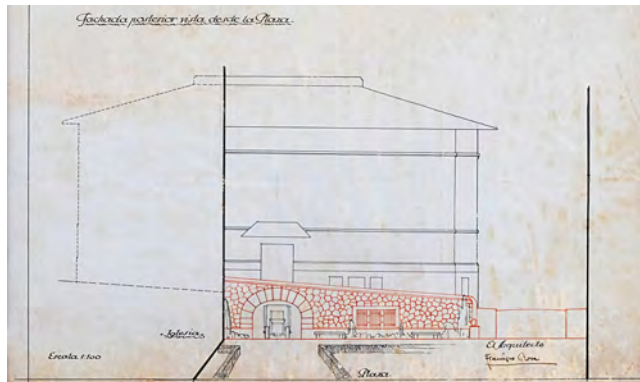
Arribats a aquest punt ens podem demanar si aquesta intervenció hauria canviat el destí del centre històric de Felanitx i, d'aquesta manera, no s'hauria vist sotmès a la degradació progressiva que pateix. En qualsevol cas, és una qüestió que queda en l'aire ja que podem dir que aquest és un projecte que, com molts altres, ha quedat congelat en el temps per tres raons fonamentals. La primera, la dimissió de Francesc Roca com a director de les obres de construcció de l'edifici del nou mercat al febrer de 1935, ja que en aquells moments no residia a Mallorca i una obra de tal envergadura requeria la seva presència de forma regular. Fou substituït per l'arquitecte provincial Carles Garau. La segona, i anteriorment esmentada, és l'esclat de la Guerra Civil. A aquest fet se li ha d'afegir el consegüent ressentiment de l'economia que patí Felanitx i que, sens dubte, influí en la presa de decisions per a determinar quines eren les prioritats del municipi una vegada finalitzat el conflicte. I la tercera, la declaració al 1982, de Bé d'Interès Cultural en categoria de Conjunt Històric de la plaça de sa Font de Santa Margalida que, en la superfície protegida, conté els carrers on s'hi havia projectat la reforma interior. A més, l'edifici del Mercat Municipal s'inclou, juntament amb la Casa Consistorial, dins l'entorn de protecció del B.I.C. Per tant, estem parlant d'una zona amb el més alt grau de protecció patrimonial pels valors històrics, artístics, urbanístics i d'identitat que du implícits, i que mereix una aposta ferma per tal de garantir la seva conservació.

ÍNDIX DE FIGURES

Figures 1 i 2: *Proyecto de Mercado para la Ciudad de Felanitx*. Façanes (principal i lateral) i Façana del carrer Alou i secció transversal. Aquest segon plànol conté anotacions que ens indiquen la data d'aprovació del projecte per part l'Ajuntament de Felanitx. Francesc Roca i Simó, 1931-1932. Font: Departament d'Urbanisme de l'Ajuntament de Felanitx

La reforma interior de Felanitx. Una part del projecte urbanístic dissenyat per Francesc Roca i Simó

Figures 3, 4 i 5: *Proyecto de Mercado para la Ciudad de Felanitx*. Façana vista des de la Plaça Jaume II, Planta del pis principal i les cobertes i Planta del semisoterrani. Francesc Roca i Simó, 1931-1932. Font: Departament d'Urbanisme de l'Ajuntament de Felanitx

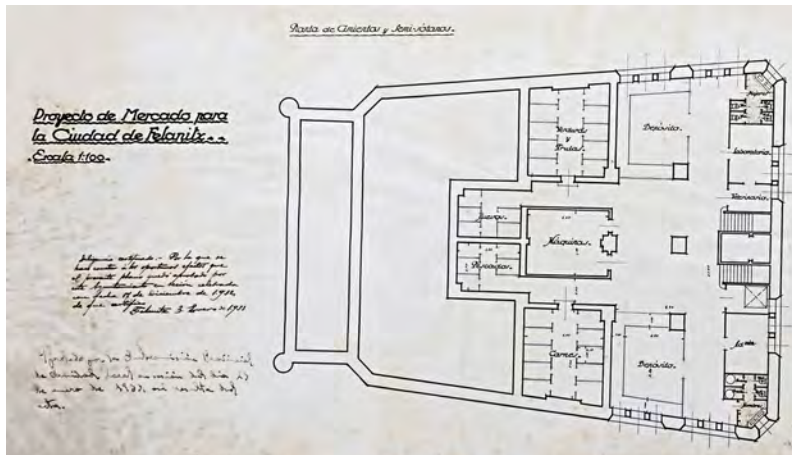

Figura 6: *Proyecto de Mercado para la Ciudad de Felanitx*. Planta del basament i del semisoterrani. Aquest plànol conté anotacions que ens indiquen la data d'aprovació del projecte per part l'Ajuntament de Felanitx i de la Comissió Provincial de Sanitat Local, respectivament. Francesc Roca i Simó, 1931-1932. Font: Departament d'Urbanisme de l'Ajuntament de Felanitx

Figura 7: Francesc Roca i Simó (Palma, 1874-1940). Font: <https://fotosantiguasdemallorca.blogspot.com/2011/08/el-edificio-del-colegio-de-notarios-de.html>

Figura 8: (A) Can Casasayas i Pensión Menorquina (Palma). Francesc Roca i Simó, 1908-1911. Font: <http://www.mallorcaweb.com/fotos-de-mallorca/palma/lugares-interes-cultural/can-casasayas-i-la->

pension-menorquina/. (B) Asociación Española de Socorros Mútuos (Rosario, Argentina). Francesc Roca i Simó, 1913-1914. Font: https://es.wikipedia.org/wiki/Archivo:Asociaci%C3%B3n_Espa%C3%B1ola_de_Socorros_Mutuos.jpg

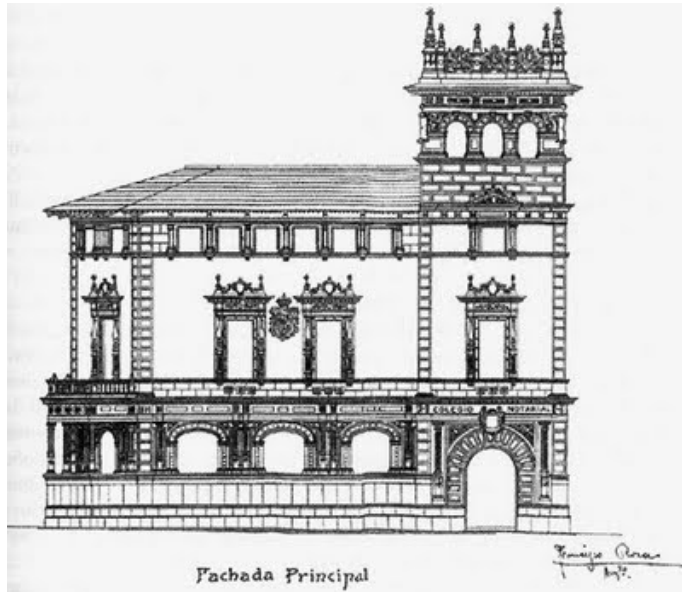

Figura 9: Col·legi Notarial (Palma). Façana principal. Francesc Roca i Simó, 1916. Font: <https://fotosantiguasdemallorca.blogspot.com/2011/08/el-edificio-del-colegio-de-notarios-de.html>

Figura 10: (A) Portal del Cementiri Municipal (Felanitx). Francesc Roca i Simó, 1930. Font: <http://www.revistaadios.es/cementerio/205/2/Mallorca.html>. (B) Monument al Creuer Balears (Palma). Francesc Roca i Simó, 1939. Font: <https://www.ultimahora.es/noticias/local/2015/09/18/161892/cort-ampara-supremo-para-retirar-monumento-feixina.html>

Figures 11 i 12: *Projecto de reforma interior de Felanitx*. Plànol de l'emplaçament i Secció longitudinal. Francesc Roca i Simó, 1931-1932. Font: Col·lecció Museogràfica Fundació Cosme Bauçà (Felanitx)

Figura 13: *Projecto de reforma interior de Felanitx*. Alçat. Francesc Roca i Simó, 1931-1932. Font: Col·lecció Museogràfica Fundació Cosme Bauçà (Felanitx)

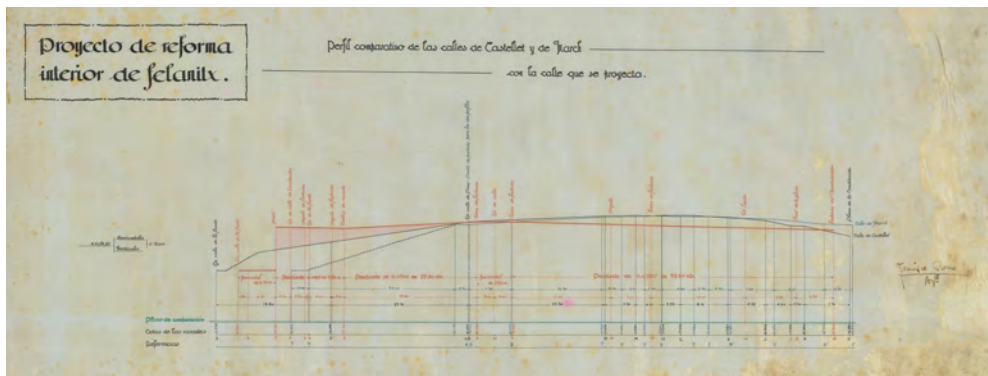

Figura 14: *Projecto de reforma interior de Felanitx*. Perfil comparatiu dels carrers implicats en la reforma. Francesc Roca i Simó, 1931-1932. Font: Col·lecció Museogràfica Fundació Cosme Bauçà (Felanitx)

REFERÈNCIES

Bibliografia

AA.VV. (2001): *El patrimoni artístic de Felanitx. Itineraris per la ciutat*, Manacor, Centre de Professorat de Manacor.

AA.VV. (s.d.): *Memòria del Pla Especial de protecció del Conjunt Històric de Felanitx*, Felanitx, Ajuntament de Felanitx.

ROSSELLÓ, R. (2009): *Noticiari de Felanitx VII (1926-1933)*, Felanitx, Gràfiques Llopis.

ROSSELLÓ, R. (2014): *Història de Felanitx IV. Els anys de la II República i la Guerra Civil*, Felanitx, Gràfiques Llopis.

SEGUÍ AZNAR, M. (1990): *Arquitectura contemporánea en Mallorca (1900-1947)*, Palma, Universitat de les Illes Balears i Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Balears.

Hemeroteca

El Felanigense / El Felanitxer (exemplars compresos entre el setembre de 1931 i l'octubre de 1936)

Maculí (exemplars compresos entre el març de 1933 i el febrer de 1935)

Fonts arxivístiques

Arxiu Municipal de Felanitx, Correspondencia. Varios 1932, AMF-676, s.f.

Webgrafia

<http://www.patrimonifunerari.cat/artistes/arquitectes/francesc-roca/> [consulta: 28 de gener de 2020]

SUMARI

Presentació	7
Conferència inaugural	
<i>Associació Cultural Setmanari Felanitx: nous plantejaments per reforçar el present i encarar el futur.</i>	13
Bàrbara Sagrera i Jerònia M. Pont	
Societat	
<i>Notes històriques sobre la festa i la font de Santa Margalida, patrona de Felanitx.</i>	23
Maria del Carme Pino	
<i>Salers en el terme de Felanitx. Quasi cent anys d'una música tradicional a través del testimoni de quaranta persones.</i>	35
Sebastià Barceló	
<i>El Pacient Actiu a Felanitx, una nova estratègia d'apoderament del malalt crònic.</i>	53
Jerònia M. Pont i Joana Valenz	
Art	
<i>El paper pintat en els interiors de les cases felanitxeres.</i>	63
Magdalena Bennàssar i Josep M. Pomar	
<i>Magdalena Adrover Pizà. Pintant amb el fil i l'agulla</i>	79
Magdalena Bennàssar i Josep M. Pomar	
<i>L'obra escultòrica de Miquel Vadell i Pastor a Felanitx</i>	91
Andreu G. Venyr	
Museologia i documentació	
<i>La col·lecció paleontològica de la Fundació Mn. Cosme Bauçà. Patrimoni natural entre un gran fons cultural.</i>	103
Guillem Mas i Lluís Moragues	
<i>Redescobrint objectes en la Col·lecció Museogràfica Cosme Bauçà. Possible fauna arqueològica.</i>	115
Miquel Àngel Vicens i Bartomeu Salvà	
<i>Felanitx a l'Heraldo de Cristo.</i>	121
Andreu G. Veny	

<i>Llibres i obres artístiques del Dr. Binimelis.</i>	139
Onofre Vaquer	
<i>La reforma interior de Felanitx. Una part del projecte urbanístic dissenyat per Francesc Roca i Simó.</i>	145
Maria Mesquida	
Segles XIX - XX	
<i>Els felanitxers en el repoblament de Son Servera al segle XIX.</i>	159
Pere F. Castro	
<i>El cos de Carabiners a Felanitx (1829 – 1868).</i>	167
Celso Calviño	
<i>Felanitx, 40 anys d'eleccions municipals: 1979 – 2019.</i>	179
Joan Mestre	